

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою
«Економіка підприємства та організація підприємницької діяльності»
(назва освітньої програми)

на тему: «Ефективність інноваційної діяльності на підприємстві
(на прикладі ПП «РЕСУРСІНВЕСТ-1»)»
(назва теми)

Виконавець:

студентка 4 курсу факультету ФЕУП

Іваненко Ірина Костянтинівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

кандидат економічних наук, доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Кічук Оксана Сергіївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми полягає у тому, що роль технічних та організаційних нововведень для розвитку підприємств зростає через прискорення темпів виробництва і постійне стрімке збільшення потреб людства. Оцінка та аналіз показників економічної ефективності нововведень на підприємствах України дозволить знайти найбільш перспективні шляхи інноваційного розвитку та розробити рекомендації щодо їх подальшого впровадження на підприємстві.

Мета дослідження розробка рекомендацій для покращення показників економічної ефективності інноваційної діяльності українських підприємств.

Завдання дослідження:

- описати сутність технічних та організаційних нововведень;
- дослідити інноваційну діяльність українських підприємств;
- проаналізувати методи розрахунку основних показників ефективності інновацій на підприємствах;
- охарактеризувати основні способи підвищення ефективності інновацій;
- дослідити ефективність діяльності ПП «РЕСУРСІНВЕСТ-1»;
- надати оцінку економічної ефективності інновацій на підприємстві;
- визначити основні проблеми інноваційної діяльності підприємства;
- розробити комплекс рекомендацій для покращення економічної ефективності інноваційної діяльності підприємства.

Об'єкт дослідження – теоретичні та практичні аспекти інноваційної діяльності на підприємстві.

Предмет дослідження – показники економічної ефективності застосування нововведень на підприємстві та шляхи їх підвищення.

Методи дослідження: узагальнення, порівняння та синтез для розкриття сутності понять технічних та організаційних нововведень, метод економічного аналізу для дослідження показників ефективності, синтез для наведення рекомендацій щодо найбільш ефективного шляху впровадження нововведень на підприємстві.

Інформаційна база дослідження: дані бухгалтерської і фінансової звітності підприємства, інформація з періодичних видань, монографії, наукові статті і підручники вітчизняних і зарубіжних фахівців.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел (49 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 64 сторінки. Основний зміст викладено на 59 сторінках. Робота містить 17 таблиць, 9 рисунків і 12 формул.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «*Теоретичні засади інноваційної діяльності на підприємстві*» розглянуто поняття технічних і організаційних нововведень, інноваційна діяльність українських підприємств, показники економічної ефективності інновацій та способи підвищення ефективності інноваційної діяльності підприємства.

У другому розділі «*Аналіз економічних показників діяльності ПП «РЕСУРСІНВЕСТ-1»*» проаналізовано основні техніко-економічні показників діяльності ПП «РЕСУРСІНВЕСТ-1» та ефективність інноваційної діяльності підприємства.

У третьому розділі «*Напрями підвищення ефективності інноваційної діяльності ПП «РЕСУРСІНВЕСТ-1»*» виділено основні проблеми підприємства і запропоновано проекти технічних та організаційних нововведень для підвищення ефективності інноваційної діяльності.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. У роботі досліджено поняття інноваційної діяльності підприємства. Технічні інновації пов'язані зі змінами у технології виробництва та введенням нової техніки або означають зміни у зовнішньому вигляді чи характеристиках товарів, а організаційні інновації пов'язані з процесом виробництва, управлінням персоналом, оптимізацією витрат на неосновну діяльність компанії. При чималих капітальних вкладеннях у розробку нових технологій, організаційні зміни значною мірою впливають на результативність цих нововведень – збільшується продуктивність праці, зменшується собівартість продукції, скорочується термін виробництва і збільшується швидкість обороту коштів і тому ефективність інноваційної діяльності підприємства підвищується.

2. В результаті дослідження інноваційної діяльності підприємств України виявлено, що українські підприємства знаходяться на значно нижчому інноваційному рівні, ніж європейські. Проте найбільш інноваційними сферами можна назвати інформаційні технології, машино- та авіабудування і альтернативні джерела енергії. Українські підприємства активно впроваджують нововведення і покращують ефективність їх втілення, а металургійна сфера виробництва має високий рівень інноваційного розвитку і є досить перспективною.

3. Проаналізовано методи розрахунку основних показників ефективності інновацій на підприємствах. Оцінка економічної ефективності нововведень відбувається шляхом співставлення грошового вираження результатів та витрат на їх впровадження (з обов'язковим урахуванням фактору часу). Основними показниками ефективності інноваційного проекту виступають як абсолютні, так і відносні показники – економічний ефект, індекс дохідності, прибутковість, рентабельність, термін окупності інвестицій тощо. Також у економічній оцінці доцільності вкладень у

інноваційні проекти застосовують розрахунок сукупного економічного ефекту (ROI) та показників успішності інвестицій (EVA, NPV та CSR).

4. Охарактеризовано основні способи підвищення ефективності інноваційної діяльності, серед яких сумлінна попередня оцінка можливих інноваційних проектів; комплексне впровадження технологічних інновацій в поєднанні з організаційними змінами на підприємстві; заохочення персоналу підприємства до роботи з новими технологіями і продуктами та розширення асортименту виготовленої продукції. Правильний розрахунок та інтерпретація отриманих результатів дозволяє обрати найкращий з запропонованих інноваційних проектів і сприяє раціональному використанню інвестицій, що призводить до збільшення доходу підприємства, покращення якості продукції і зміцнення її конкурентоспроможності на ринку.

5. В процесі дослідження ефективності діяльності ПП «РЕСУРСІНВЕСТ-1», що займається заготівлею, збиранням та переробкою ломів та відходів кольорових металів, встановлено, що попри поживлення у 2020 році, коли було встановлене нове обладнання, у 2021 році, порівняно з 2019 роком, негативну динаміку показали майже усі основні економічні показники ефективності. Зараз підприємство має низькі показники рентабельності, проте продуктивність праці та фондо- і матеріало- віддачі мають не такий різкий спад. Також на підприємстві простежується тенденція до старіння основних засобів. Показники платоспроможності та фінансової стійкості підприємства знаходяться у межах норми, проте підприємство знаходиться у нестабільному стані.

6. Оцінка економічної ефективності інновацій на підприємстві показала, що інноваційна діяльність має позитивний вплив. Економічний ефект від впровадження нового обладнання у 2020 році склав 3,389 млн. грн., його рентабельність у 2021 році, що є найбільш результативним для такого роду інновацій, склала 77,5%. Також нововведення призвело до збільшення матеріаловіддачі. Проект повністю окупиється через 39 місяців (з урахуванням інфляції та інших факторів). Інноваційна діяльність в цілому результативна, проте на підприємстві відсутня система інноваційних заходів, а наукові та інші дослідження, що відбуваються постійно, не приносять значного економічного ефекту.

7. На основі проведеного аналізу визначено основні проблеми інноваційної діяльності підприємства: «старіння» основних засобів (рівень зносу основних засобів у 2021 році становив 73,4%) і зниження ефективності управління ними; нерівномірна та погано спланована інноваційна діяльність, яка у 2020 році полягала у встановленні нового обладнання, завдяки чому збільшилася матеріаловіддача та обсяги виробництва. Проте вже у наступному році позитивний вплив був зменшений, а фондовіддача у 2021 році зменшилася на 2,907 пункти.

8. Для вирішення проблем на підприємстві розроблено комплекс рекомендацій для покращення економічної ефективності інноваційної діяльності підприємства. Він включає впровадження нової технології

порошкової металургії. Економічна ефективність запропонованої технології є більшою за ефективність поточної інноваційної діяльності підприємства та принесе 9,014 млн. грн. економічного ефекту за 10 років. Рентабельність проекту складе у середньому 15,97%, що є нормальним показником прибутковості таких інновацій. При цьому дисконтований період окупності інвестицій складе 16 років і 4 місяці, що є досить довгим терміном. Опанування нової технології виробництва є перспективним напрямком зменшення собівартості і розширення асортименту продукції та дозволяє досягти технічного і ринкового лідерства шляхом створення та впровадження продуктів з новими властивостями. Також до комплексу технічно-організаційних інновацій входить проект розширення асортименту продукції шляхом модифікації наявного обладнання. Його впровадження буде прибутковим і принесе 283 тис. грн. економічного ефекту. Рентабельність цієї організаційної інновації складе 167,68%, а інвестиції окупляться за 8 місяців. Попередня оцінка результативності запропонованого комплексу інноваційної діяльності показала значно високу ефективність: поєднання додатково принесе підприємству 1,132 млн. грн. і заощадить 15,4% витрат. Економічна ефективність інноваційної діяльності буде дорівнювати 28,41%. Підсумовуючи, можна стверджувати, що впровадження запропонованих інновацій допоможе підприємству вийти на вищий рівень інноваційного розвитку та збільшити економічну ефективність інноваційної діяльності, зміцнити позицію на ринку і отримати більший прибуток.